

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за I півріччя 2018 року

Станом на 30.06.2018 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 878 фінансових компаній
- 185 юридичних осіб (лізингодавців)
- 390 ломбардів

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 30.06.2016	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018	Темпи приросту, %	
				30.06.2017/ 30.06.2016	30.06.2018/ 30.06.2017
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	798	815	878	2,1	7,7
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	108 052,3	112 865,3	103 148,6	4,5	-8,6
Власний капітал, (млн. грн.)	28 262,2	25 297,2	24 555,5	-10,5	-2,9
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за звітний період, (млн. грн.)	23 030,4	31 965,0	35 913,3	38,8	12,4
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	272	196	185	-27,9	-5,6
Кількість установ, які мають діючу ліцензію на право надання послуг з фінансового лізингу, станом на кінець періоду, (од.)	-	57	106	-	85,7
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	24 755,1	22 633,6	26 083,1	-8,6	15,2
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	19 530	14 689	14 306	-24,8	-2,6
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	4 089,0	5 629,8	10 640,3	37,7	89,0
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	5 693,0	3 455	4 014	-39,3	16,2
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	465	442	390	-5,0	-11,8
Активи по балансу, (млн. грн.)	2 987,6	3 467,3	3 911,0	16,1	12,8
Власний капітал, (млн. грн.)	1 312,8	1 536,8	1 856,2	17,1	20,8
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	7 842,10	8 382,30	8 224,1	6,9	-1,9
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	7 563,00	8 242,50	7 973,7	9,0	-3,3
Кількість наданих кредитів, тис.од.)	5 790,00	6 043,20	6 006,5	4,4	-0,6

Послуги фінансових компаній

Станом на 30.06.2018 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про **878 фінансових компаній**.

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за I півріччя 2017 – I півріччя 2018 рр., наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Інформація про обсяги та види фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за звітний період, млн. грн.

Вид фінансової послуги	I півріччя 2017	I півріччя 2018	Темпи приросту (I півріччя 2018/ I півріччя 2017)	
			Абсолютний	%
Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення	705,7	18,0	-687,7	-97,4
Надання гарантій та поручительств	2 137,2	5 047,1	2 909,9	136,2
Надання коштів у позику, в т. ч. і на умовах фінансового кредиту	10 201,1	12 581,1	2 380,0	23,3
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	231,7	169,5	-62,2	-26,8
Надання послуг з факторингу	12 764,8	14 013,9	1 249,1	9,8
Надання послуг з фінансового лізингу (вартість укладених договорів)	113,7	441,2	327,5	288,0
Управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю (залучені кошти)	5 810,8*	3 642,5	-2 168,3	-37,3

* без врахування видатків

За I півріччя 2018 року відбулося зменшення **активів** фінансових компаній на 8,6% (9 716,7 млн. грн.), **власний капітал** зменшився на 2,9% (741,7 млн. грн.).

Обсяг наданих фінансових послуг за I півріччя 2018 збільшився порівняно з відповідним періодом минулого року на 12,4 % (3 948,3 млн. грн.).

Фінансові послуги, які надані фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах

Протягом I півріччя 2018 року фінансові компанії уклали 585 договорів адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на загальну суму 169,5 млн. грн., виконали 474 договори.

Таблиця 3

Кількість діючих договорів про адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду

Період	Станом на								
	30.06. 2016	30.09. 2016	31.12. 2016	31.03. 2017	30.06. 2017	30.09. 2017	31.12. 2017	31.03. 2018	30.06. 2018
Кількість договорів	4 136	4 357	4 393	4 457	4 733	5 017	4977	5 050	5 088

Як свідчать дані таблиці 3, кількість діючих договорів адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах станом на 30.06.2018 року становила 5 088 одиниць, що на 7,5% (355 одиниць) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2017 року.

Розподіл створених фінансовими компаніями діючих груп по адмініструванню фінансових активів за категоріям товарів наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Кількість діючих груп створених фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду

Вид товару	Станом на:								
	30.06. 2016	30.09. 2016	31.12. 2016	31.03. 2017	30.06. 2017	30.09. 2017	31.12. 2017	31.03. 2018	30.06. 2018
автомобілі	246	253	259	262	264	265	269	272	275
будівельні матеріали	3	3	3	3	0	0	0	0	0
побутова техніка	1	1	1	1	0	0	0	0	0
інше	1	1	1	1	0	0	0	0	0

Станом на 30.06.2018 найбільше діючих груп, створених фінансовими компаніями, за такою категорією товарів, як: автомобілі – 100% від загальної кількості створених груп, що на 4,2% (станом на 31.12.2016 - 98,1 %) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2017 року.

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 30.06.2018 **55 фінансових компаній** мали діючі ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг, а саме на управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю».

Загальна кількість установників управління майном, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 30.06.2018 становить 25 377 осіб, з яких 25 218 – фізичних та 159 – юридичних.

Динаміка зміни кількості установників управління майном ФФБ та їх внесків наведена на рис. 1.

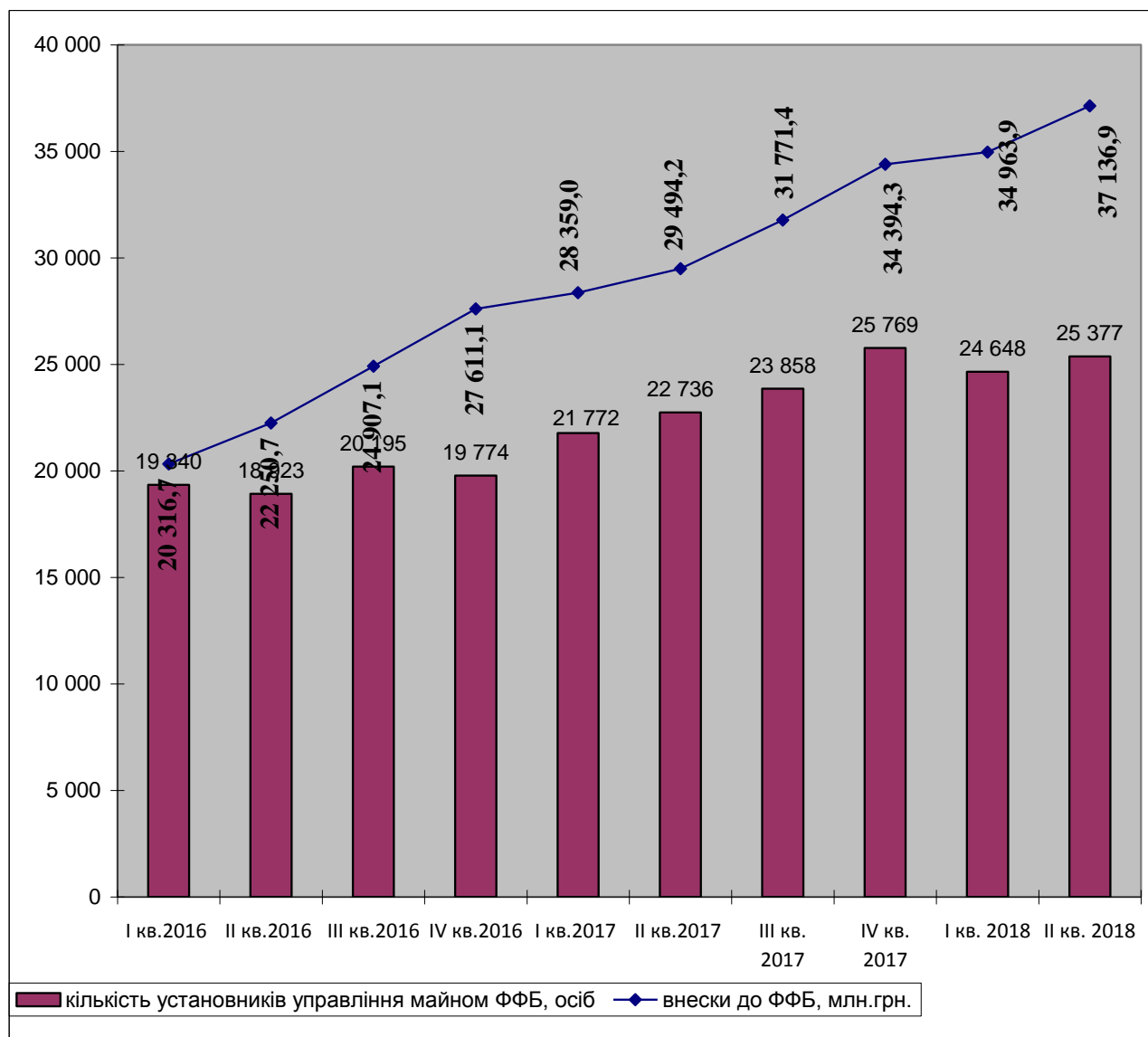

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіртелів ФФБ та залучення коштів від довіртелів ФФБ

Протягом останніх років спостерігається поступове збільшення кількості установників управління майном ФФБ та надходжень їх внесків до ФФБ. Порівняно з аналогічним періодом 2017 року станом на 30.06.2018 кількість установників управління майном ФФБ збільшилась на 11,6 % (2 641 особу). Обсяг внесків установників управління майном до ФФБ станом на 30.06.2018 становить 37 136,9 млн. грн., що на 25,9 % (7 642,7 млн. грн.) більше порівняно з аналогічною датою минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 30.06.2018 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), має 1 фінансова компанія (табл. 5).

Таблиця 5

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018
Кількість виданих дозволів	1	1
Кількість компаній, які створили ФОН	0	0
Кількість створених ФОН	0	0

Факторинг

Станом на 30.06.2018 **526 фінансових компаній** мають діючі ліцензії, які дають право надавати послуги з факторингу. Протягом I півріччя 2018 року фінансові компанії уклали 14 015 договорів факторингу на загальну суму 14 013,9 млн. грн., виконали 14 661 договір. Діючими на кінець I півріччя 2018 року залишалось 25 675 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 2.

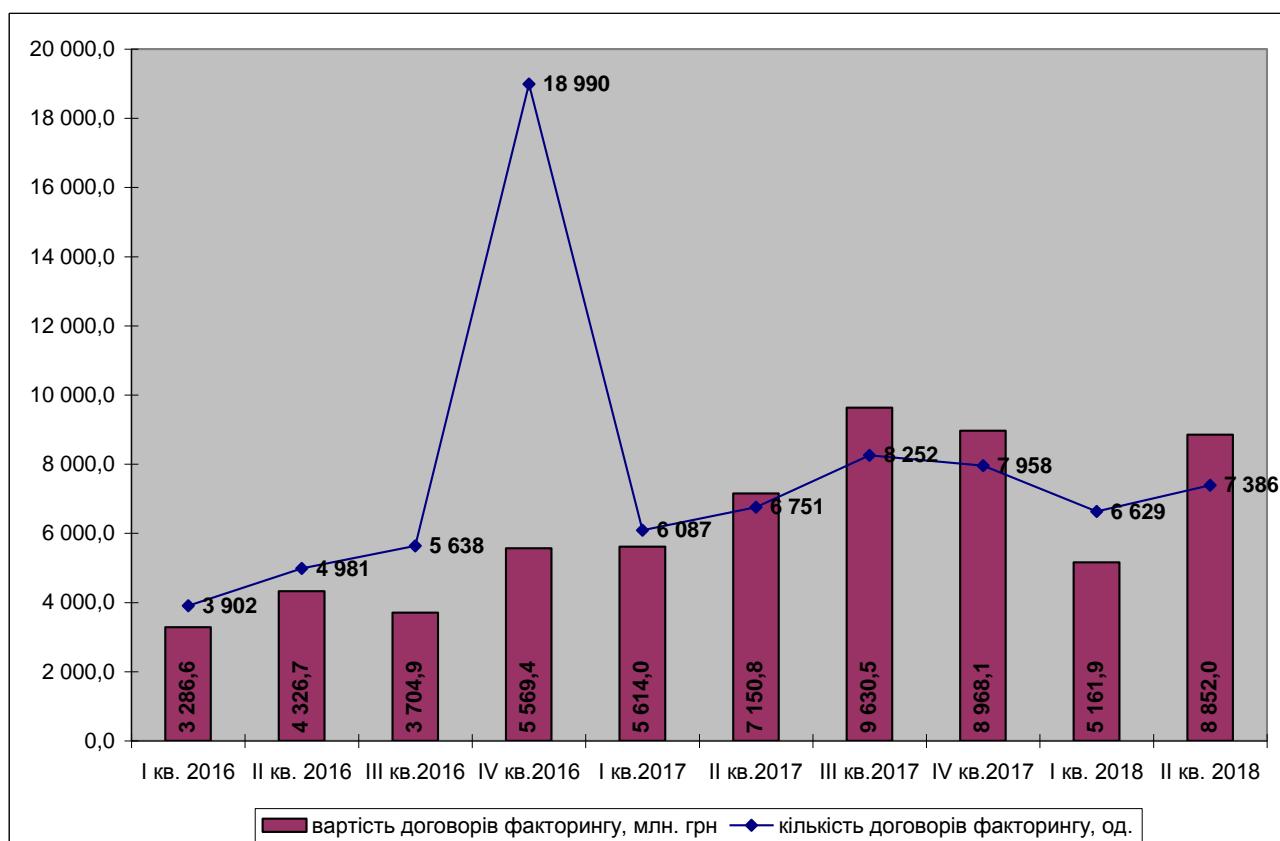

Рис. 2. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу

Кількість договорів факторингу, укладених протягом I півріччя 2018 року, становила 14 015 одиниць, що на 9,2% (1 177 одиниць) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду I півріччя 2017 року. Вартість договорів факторингу становила 14 013,9 млн. грн., що на 9,8% (1 249,1 млн. грн.) більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Фінансовий лізинг

Станом на 30.06.2018 право на надання послуг фінансового лізингу, на підставі ліцензії, виданої Нацкомфінпослуг, мають 106 юридичних осіб – лізингодавців та 335 фінансових компаній. Всього до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати окремі фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 185 юридичних осіб – лізингодавців.

Протягом I півріччя 2018 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 4 134 договори фінансового лізингу на суму 11 081,5 млн. грн.

Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 17 860,8 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.12.2017 становить 26 533,5 млн. грн.

Таблиця 6

Інформація щодо вартості та кількості діючих договорів фінансового лізингу на кінець звітного періоду

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, на кінець звітного періоду (млн грн)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), на кінець звітного періоду	
	юридичних осіб	фінансових компаній	юридичними особами	фінансовими компаніями
Станом на 30.06.2016	24 755,1	242,3	19 530	59
Станом на 30.06.2017	22 633,6	313,6	14 689	73
Станом на 30.06.2018	26 083,1	450,4	14 306	118

Таблиця 7

Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями за звітний період

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
I півріччя 2016 р.	4 089,0	6,2	5 693	15
I півріччя 2017 р.	5 629,8	113,7	3 455	23
I півріччя 2018 р.	10 640,3	441,2	4 014	120

Близько 96,0% усіх послуг фінансового лізингу за I півріччя 2018 року надано юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (табл. 7). При тому 98,2 % лізингових послуг, наданих лізингодавцями, припадає на 20 найбільших юридичних осіб – лізингодавців.

Таблиця 8

Групування частки перших 20 лізингодавців (TOP) за обсягом укладених за період договорів фінансового лізингу та портфелем діючих договорів станом на 30.06.2018

	Вартість договорів лізингу укладених за період		Вартість договорів лізингу на кінець періоду	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
TOP 3	6 846,3	64,3	11 053,7	42,4
TOP 5	7 911,0	74,3	14 423,9	55,3
TOP 10	9 383,7	88,2	18 787,2	72,0
TOP 20	10 447,6	98,2	22 886,1	87,7
Всього по ринку	10 640,3	100,0	26 083,1	100,0

За підсумками I півріччя 2018 року спостерігається збільшення кількості договорів фінансового лізингу на 18,9% (656 одиниць) порівняно з 2017 роком. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу збільшилась на 92,9% (на 5 338,0 млн. грн.).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом I півріччя 2016 – I півріччя 2018 років, та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 3.

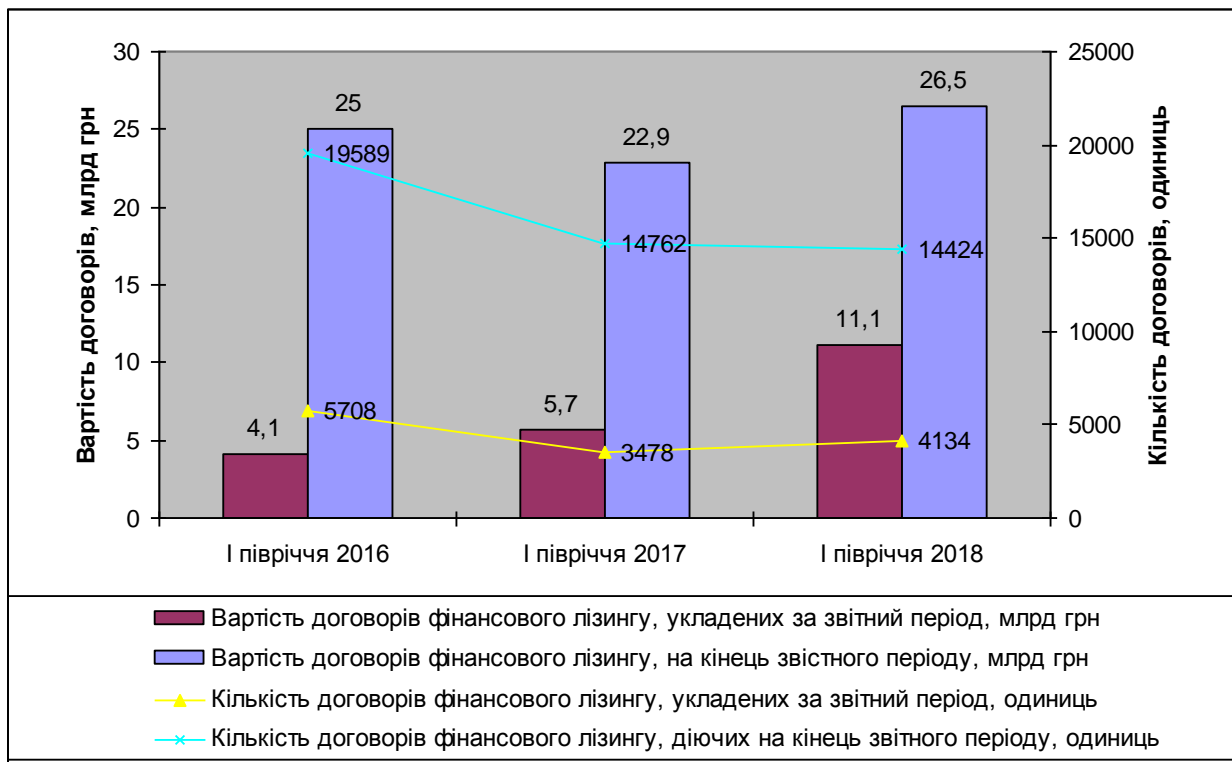

Рис. 3. Динаміка надання послуг фінансового лізингу

Переважає кількість договорів фінансового лізингу укладається з юридичними особами - 2 505 з 4 192 укладених за I півріччя 2018 року (за I півріччя 2017 року – 1 874 з 3 466 укладених договорів).

Таблиця 9

Інформація щодо загальної вартості активів, щодо яких були укладені договори фінансового лізингу та їх кількості за період, в розрізі лізингоотримувача

Період	Загальна вартість активів, щодо яких були укладені договори за період, (млн. грн.)			Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період		
	юридичними особами	фізичними особами - підприємцями	фізичними особами	юридичними особами	фізичними особами - підприємцями	фізичними особами
I півріччя 2016 р.	2 696,2	73,6	410,7	1 237	58	4 405
I півріччя 2017 р.	4 093,9	113,4	316,9	1 874	99	1 493
I півріччя 2018 р.	8 362,7	145,5	379,7	2 505	150	1 537

Вартість договорів фінансового лізингу *за галузями* представлена в табл. 10.

Таблиця 10

Вартість договорів фінансового лізингу, укладених протягом звітного періоду, за галузями, млн. грн.

Назва галузі	I півріччя 2017	I півріччя 2018	Темпи приросту (I півріччя 2018/ I півріччя 2017)	
			Абсолютний	%
Будівництво	446,3	877,8	431,5	96,7
Добувна промисловість	7,6	142,4	134,8	1 773,7
Легка промисловість	3,4	127,7	124,3	3 655,9
Машинобудування	10,6	18,1	7,5	70,8
Металургія	1,9	479,9	478,0	25 157,9
Сільське господарство	2 167,1	2 773,7	606,6	28,0
Сфера послуг	321,0	522,5	201,5	62,8
Транспорт	634,1	2 895,7	2 261,6	356,7
Харчова промисловість	138,0	464,2	326,2	236,4
Хімічна промисловість	28,4	28,5	0,10	0,4
Медичне обслуговування	13,2	155,8	142,6	1 080,3
Комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	4,9	47,4	42,5	867,3
Переробна промисловість	13,1	29,3	16,2	123,7
Інше	1 953,8	2 511,8	558,0	28,6
Всього	5 743,4	11 074,8	5 331,4	92,8

Протягом I півріччя 2018 року найбільше договорів фінансового лізингу укладено з лізингоотримувачами, які представляють:

- транспортну галузь, вартість договорів становить 2 895,7 млн. грн., (I півріччя 2017 року – 634,1 млн. грн., зростання на 356,7% (2 261,6 млн. грн.));

- сільське господарство, вартість договорів становить 2 773,7 млн. грн. (I півріччя 2017 року – 2 167,1 млн. грн., зростання на 28,0% (606,6 млн. грн.));

- будівництво, вартість договорів становить 877,8 млн. грн. (I півріччя 2017 року – 446,3 млн. грн., зростання на 96,7% (431,5 млн. грн.));

- сфера послуг, вартість договорів становить 522,5 млн. грн. (I півріччя 2017 року – 321,0 млн. грн., зростання на 62,8% (201,5 млн. грн.)).

Вартість договорів фінансового лізингу, діючих на кінець звітного періоду, за галузями, млн. грн.

Назва галузі	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018	Темпи приросту (30.06.2018/ 30.06.2017)	
			Абсолютний	%
Будівництво	1 082,7	1 359,7	277,0	25,6
Добувна промисловість	1 225,0	791,3	-433,7	-35,4
Легка промисловість	16,9	419,5	402,6	2 382,2
Машинобудування	278,9	256,8	-22,1	-7,9
Металургія	80,1	766,9	686,8	857,4
Сільське господарство	5 920,9	5 960,9	40,0	0,7
Сфера послуг	1 151,4	1 431,9	280,5	24,4
Транспорт	7 609,5	6 883,9	-725,6	-9,5
Харчова промисловість	310,9	1 568,9	1 258,0	404,6
Хімічна промисловість	147,1	114,1	-33,0	-22,4
Медичне обслуговування	18,1	138,8	120,7	666,9
Комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	3,5	46,3	42,8	1 222,9
Переробна промисловість	39,9	58,8	18,9	47,4
Інше	5 062,2	6 725,8	1 663,6	32,9
Всього	22 947,1	26 523,6	3 576,5	15,6

Станом на 30.06.2018 **найбільшими лізингоотримувачами є :**

- транспортна галузь, вартість договорів становить 6 883,9 млн. грн., (Станом на 30.06.2017 –7 609,5 млн. грн., спад на 9,5% (725,6 млн. грн.));
- сільське господарство, вартість договорів становить 5 960,9 млн. грн. (Станом на 30.06.2017 –5 920,9 млн. грн., зростання на 0,7% (40,6 млн. грн.));
- харчова промисловість, вартість договорів становить 1 568,9 млн. грн. (Станом на 30.06.2017 –310,9 млн. грн., зростання на 404,6% (1 258,0 млн. грн.));
- сфера послуг, вартість договорів становить 1 431,9 млн. грн. (Станом на 30.06.2017 –1 151,4 млн. грн., зростання на 24,4% (280,5 млн. грн.)).

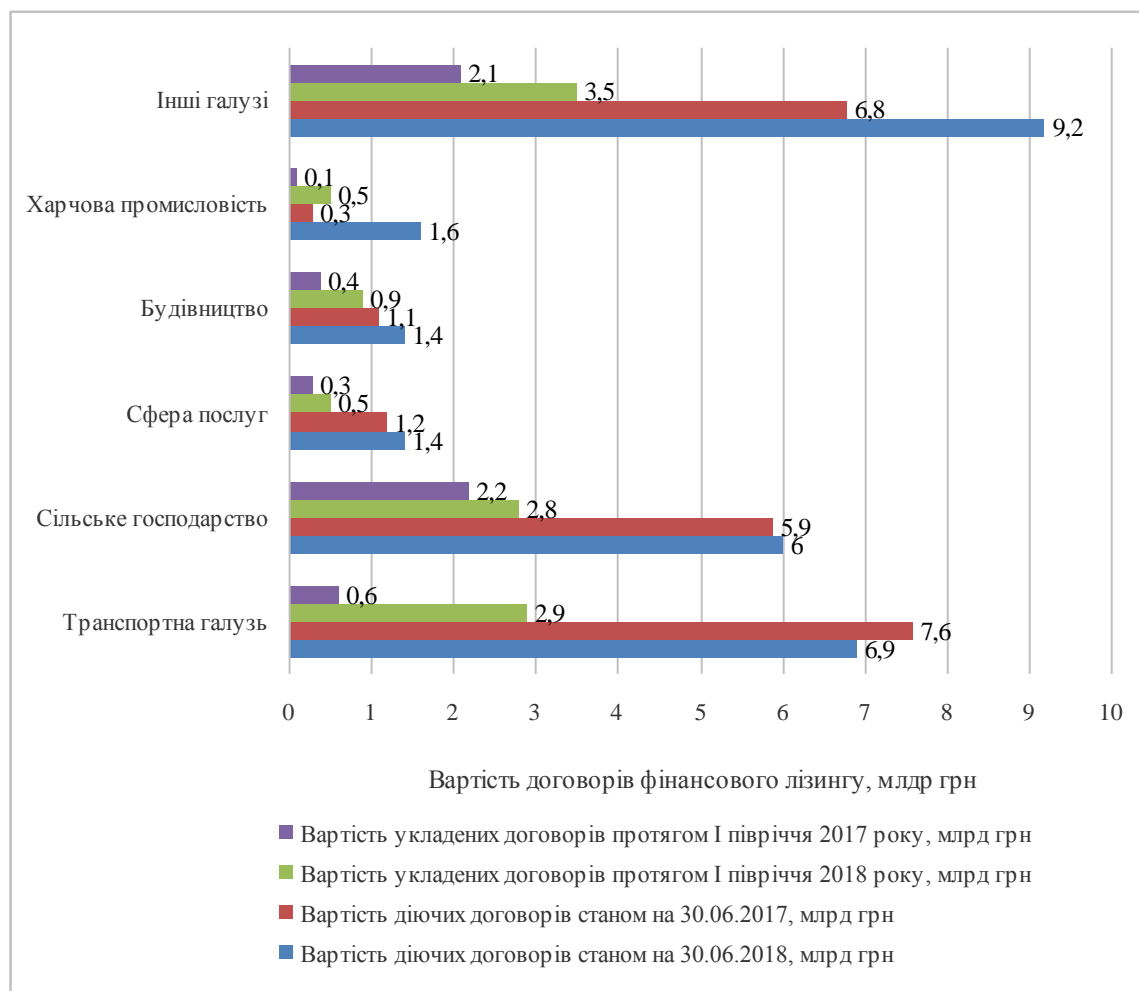

Рис. 4. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за лізинготримувачами (в розрізі галузі економіки)

Вартість договорів фінансового лізингу за обладнанням представлена в табл. 12.

Таблиця 12

Вартість договорів фінансового лізингу укладених за звітний період за обладнанням, млн. грн.

Обладнання	I півріччя 2016 р.	I півріччя 2017 р.	I півріччя 2018 р.
Транспорт	1 944,4	2 850,0	7 047,8
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	0,0	4,9	0,0
друкарське та поліграфічне обладнання	0,0	20,4	4,2
торговельне обладнання	10,1	1,4	1,1
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	1 959,2	2 069,3	2 730,6
будівельне обладнання та техніка	163,1	383,5	421,7
обладнання для харчової переробки	0,0	33,6	0,6
медичне обладнання	0,2	12,1	147,2
банківське обладнання	0,0	0,0	0,0
промислове обладнання	1,7	5,2	10,7
будівлі та споруди	9,8	0,0	1,7
Інше	6,6	363,1	457,0
Всього	4 095,1	5 743,5	10 822,6

Протягом I півріччя 2018 року найчастіше в лізинг фінансувалися наступні предмети лізингу:

- транспортні засоби – 7 047,8 млн. грн. або 65,1% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2017 року показник збільшився на 147,3% (4 197,8 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 2 730,6 млн. грн. (25,2%). Вартість договорів збільшилась на 32,0% (661,3 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- будівельне обладнання та техніка – 421,7 млн. грн. або 3,9% від загальної суми договорів. Вартість договорів збільшилась на 10,0% (38,2 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- медичне обладнання – 147,2 млн. грн. або 1,4% від загальної суми договорів. Вартість договорів збільшилась на 1 116,5% (135,1 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року.

Таблиця 13

**Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду
за обладнанням, млн. грн.**

Обладнання	Станом на 30.06.2016	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018
Транспорт	14 090,5	13 747,9	16 269,1
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	26,3	37,4	27,0
друкарське та поліграфічне обладнання	35,4	26,8	25,4
торговельне обладнання	207,9	204,6	8,0
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	5 911,7	5 375,7	5 797,8
будівельне обладнання та техніка	1 194,3	885,2	1 138,3
обладнання для харчової переробки	42,2	61,6	53,2
медичне обладнання	323,3	13,5	129,7
банківське обладнання	3,5	2,8	2,7
промислове обладнання	127,1	78,3	624,1
будівлі та споруди	643,8	336,5	614,6
Інше	2 391,4	2 176,9	1 843,9
Всього	24 997,4	22 947,2	26 533,8

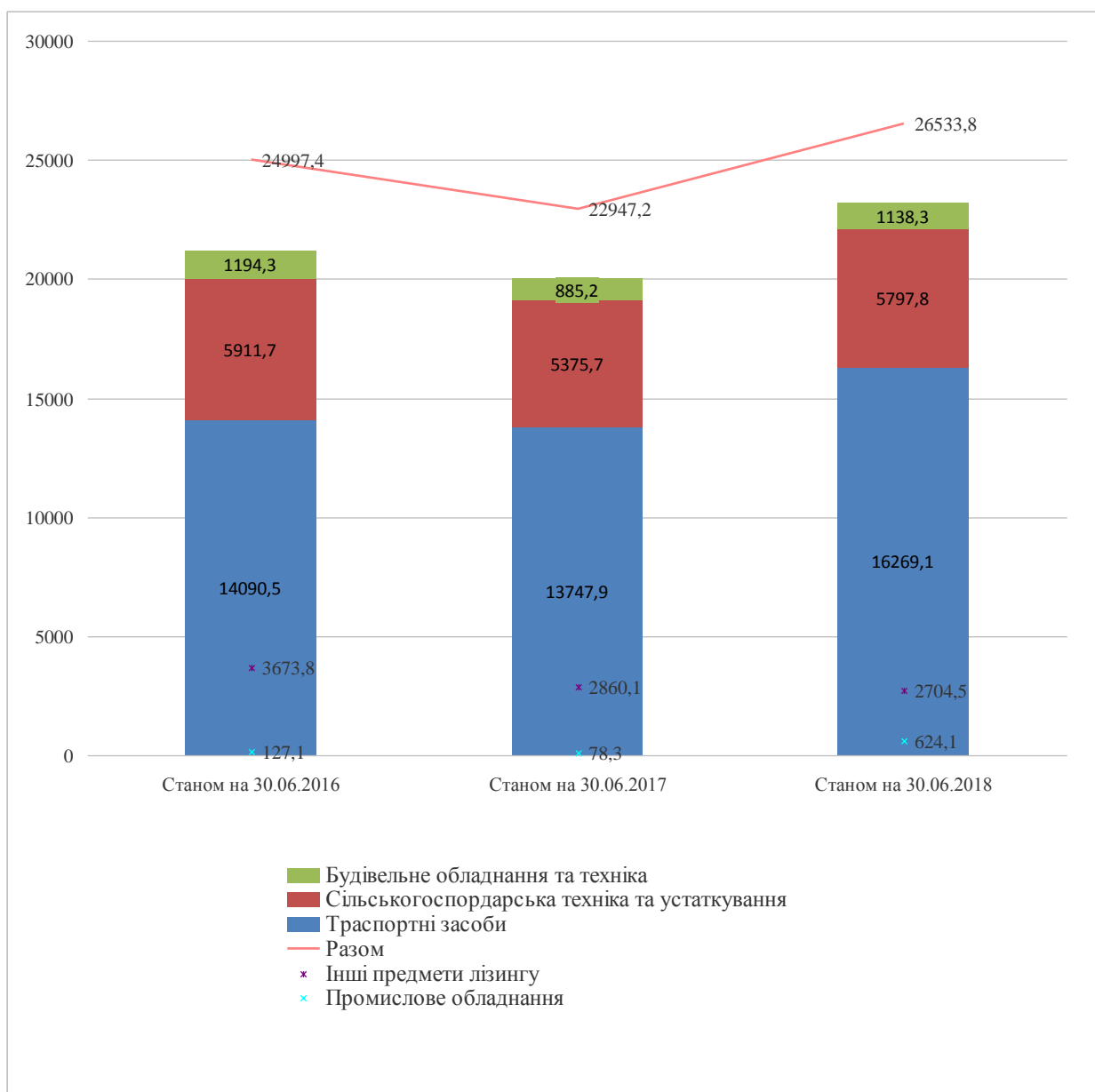

Рис. 5. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням, млн. грн.

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 30.06.2018:

- транспортні засоби – 16 269,1 млн. грн. Або 61,3% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2017 року показник збільшився на 18,3% (2 521,2 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 5 797,8 млн. грн. (21,9%). Вартість договорів збільшилась на 7,9% (422,1 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- будівельне обладнання та техніка – 1 138,3 млн. грн. Або 4,3% від загальної суми договорів. Вартість договорів збільшилась на 28,6% (253,1 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- промислове обладнання – 624,1 млн. грн. Або 2,4% від загальної суми договорів. Вартість договорів збільшилась на 697,1% (545,8 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року.

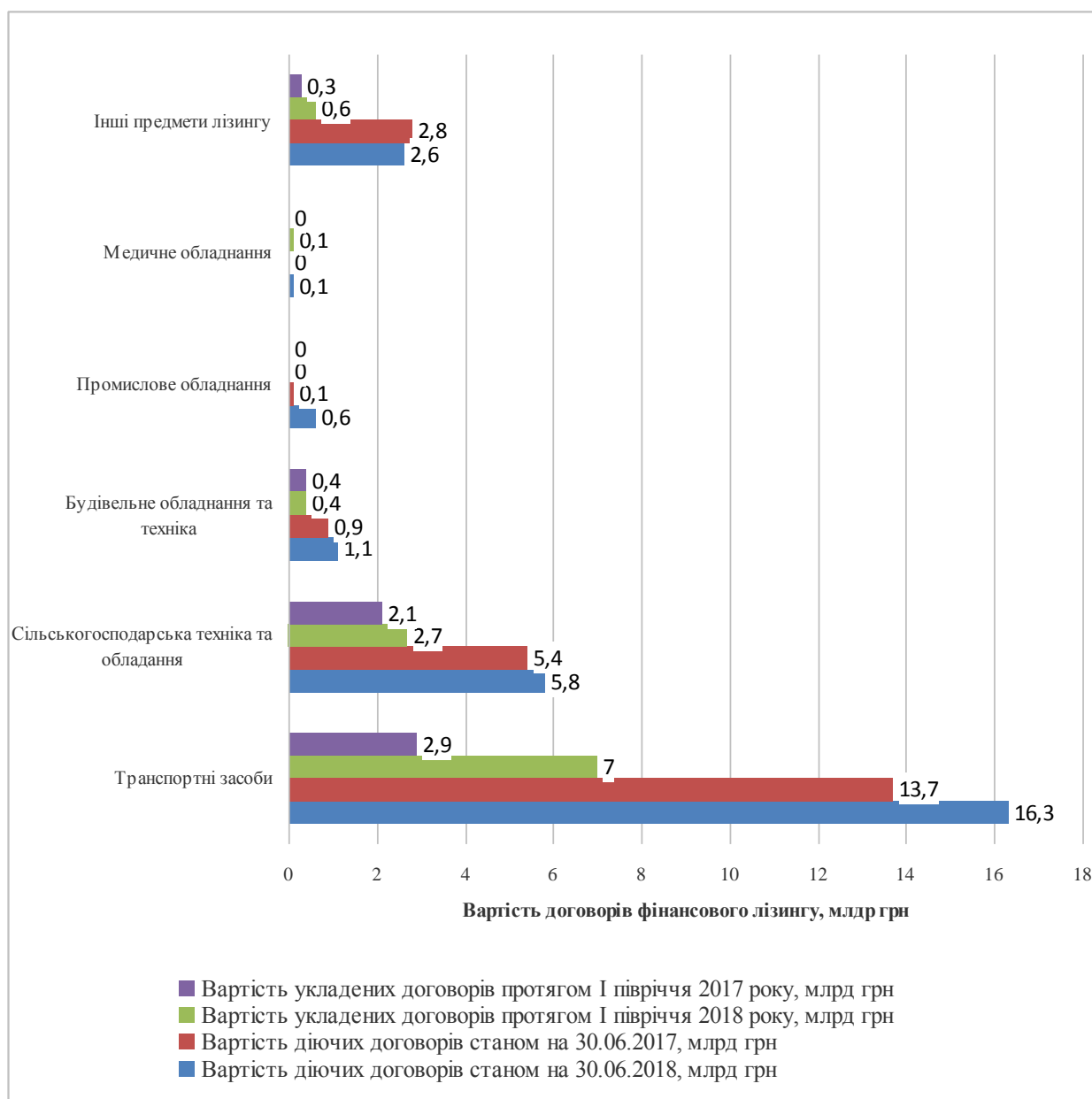

Рис. 6. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу укладених за період за обладнанням, млрд. грн.

Протягом звітної періоду більшість договорів фінансового лізингу уклалися на строк від 2 до 5 років (63,7% на суму 7 054,9 млн грн).

Таблиця 14

Інформація щодо строку дії договорів фінансового лізингу, укладених протягом звітної періоду

Період	<i>Розподіл вартості договорів фінансового лізингу укладених протягом звітної періоду, за терміном їх дії, млн. грн</i>			
	Менше або дорівнює 2 рокам	Більше 2 або дорівнює 5 рокам	Більше 5 або дорівнює 10 рокам	Більше 10 років
I півріччя 2016 р.	984,7	3 093,6	12,7	4,1
I півріччя 2017 р.	1 651,2	4 075,2	17,2	0,0
I півріччя 2018 р.	2 477,9	7 054,9	1 548,7	0,1

Таблиця 15

Інформація щодо строку дії договорів фінансового лізингу, діючих на кінець звітної періоду

Період	<i>Розподіл вартості договорів фінансового лізингу, діючих на кінець звітної періоду, за терміном їх дії, млн. грн</i>			
	Менше або дорівнює 2 рокам	Більше 2 або дорівнює 5 рокам	Більше 5 або дорівнює 10 рокам	Більше 10 років
Станом на 30.06.2016	5 971,6	12 194,7	5 776,9	1 054,1
Станом на 30.06.2017	6 905,1	10 529,8	4 585,2	613,5
Станом на 30.06.2018	5 717,5	13 383,4	6 764,1	668,5

Розподіл вартості діючих, станом на кінець звітної періоду, договорів фінансового лізингу *за терміном їх дії* зображено на рис. 7.

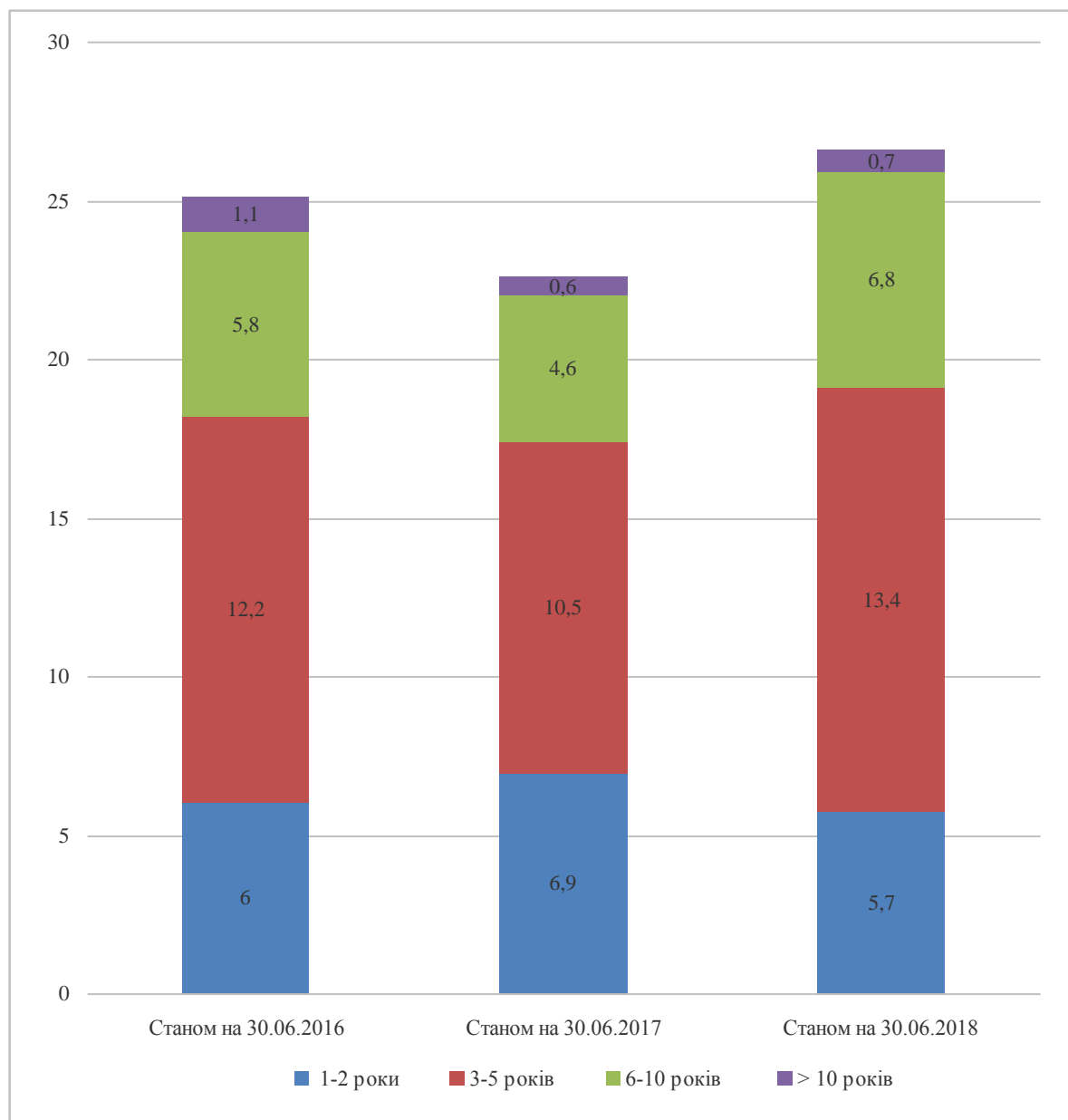

Рис. 7. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії, млн. грн.

Станом на 30.06.2018 спостерігається тенденція збільшення частки довгострокових договорів фінансового лізингу. Вартість договорів, термін дії яких менше або дорівнює 2 рокам порівняно з аналогічною датою минулого року, зменшилась на 17,2% (1 187,6 млн. грн.). Вартість договорів фінансового лізингу строком від 2 до 5 років збільшилась на 27,1% (2 853,6 млн. грн.). Вартість договорів, термін дії яких більше 5 або дорівнює 10 рокам порівняно з аналогічною датою минулого року, збільшилась на 47,5% (2 178,9млн. грн.), вартість договорів з терміном дії більше 10 років збільшилась на 9,0% (55,0 млн. грн.).

Джерела фінансування лізингових операцій за I півріччя 2018 року, що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 16.

Таблиця 16

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за I півріччя 2018 року млн. грн.

Джерела фінансування	I півріччя 2018 року			
	Юр. Особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
авансовий платіж	2 272,4	26,9	105,1	15,3
власний капітал	2 428,5	28,8	353,7	51,6
кредити банків	3 177,1	37,8	222,9	32,5
комерційні кредити постачальників	1,8	0,02	0,0	2,8
випуск цінних паперів	2,8	0,03	0,0	0,0
кошти міжнародних фінансових організацій	0,0	0,0	0,0	0,0
кошти державного та місцевих бюджетів	3,5	0,04	0,0	0,0
інші джерела	548,3	6,5	4,3	0,6
Всього	8 434,4	100,0	686,0	100,0

*(*За I півріччя 2017 року загальний обсяг джерел фінансування становив 4 670,9 млн. грн.).*

За I півріччя 2018 року загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 9 120,4 млн. грн., що на 4 449,5 млн. грн., або на 105,0%, більше порівняно з I півріччям 2017 року.

У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займають кредити банків 37,8% (3 177,1 млн. грн.).

Ломбарди

Станом на 30.06.2018 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 390 ломбарди, що на 52 установи (або на 11,8%) менше порівняно з відповідною датою 2017 року (станом на 30.06.2017 – 442 ломбарди).

Основні показники діяльності ломбардів I півріччя 2016 – I півріччя 2018 рр. наведено в таблиці 17.

Показники діяльності ломбардів

Показники	30.06.2016	30.06.2017	30.06.2018	Темпи приросту			
				30.06.2017/ 30.06.2016		30.06.2018/ 30.06.2017	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	465	442	390	-23,0	-4,9	-52,0	-11,8
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	7 842,10	8 382,30	8 224,1	540,2	6,9	-158,2	-1,9
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	5 790,00	6 043,20	6 006,5	253,2	4,4	-36,7	-0,6
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	7 563,00	8 242,50	7 973,7	679,5	9,0	-268,8	-3,3
погашено за рахунок майна, наданого в заставу	747,5	1 001,30	834,6	253,8	34,0	-166,7	-16,6
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	550,2	679,5	594,8	129,3	23,5	-84,7	-12,5

Дані таблиці 11 свідчать про зменшення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за I півріччя 2018 року порівняно з минулим роком.

Такі показники, як сума наданих фінансових кредитів під заставу та сума погашених фінансових кредитів, зменшились на 1,9% та 3,3% відповідно. Разом з тим кількість наданих фінансових кредитів під заставу зменшилась на 0,6%, в той час як показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу зменшився на 12,5%.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за I півріччя 2018 року становить 179,7 % (I півріччя 2017 року – 187,3 %).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 18).

Показники фінансового стану ломбардів

Показники	Станом на 30.06.2016	Станом на 30.06.2017	Станом на 30.06.2018	Темпи приросту 30.06.2018/ 30.06.2017	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	2 457,5	2 784,5	3 060,4	275,9	9,9
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	1 534,6	1 635,5	1 822,1	186,6	11,4
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	47,7	60,0	90,2	30,2	50,3
Статутний капітал, (млн.грн.)	990,3	1 270,8	1 494,7	223,9	17,6

Резервний капітал, (млн.грн.)	43,2	52,1	65,8	13,7	26,3
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	396,3	451,7	601,6	149,9	33,2
Власний капітал, усього, (млн.грн.)	1 312,8	1 536,8	1 856,2	319,4	20,8
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	180,3	178,5	169,2	-9,3	-5,2
Активи по балансу, (млн.грн.)	2 987,6	3 467,3	3 911,0	443,7	12,8

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів виріс на 12,8% (443,7 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 30.06.2018 становить 3 911,0 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 1 856,2 млн. грн., що на 20,8% (319,4 млн. грн.) більше, ніж станом на 30.06.2017.

Станом на 30.06.2018 нерозподілений прибуток становить 601,6 млн. грн., порівняно з відповідним періодом I півріччя 2017 року він збільшився на 33,2% (149,9 млн. грн.).

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 30.06.2018 збільшився на 9,9% (до 3 060,4 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 30.06.2018 статутний капітал зріс на 17,6%, також і резервний капітал зріс на 26,3% порівняно з аналогічною датою I півріччя 2017 року та відповідно становлять 1 494,7 млн. грн. та 65,8 млн.грн.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 19.

Таблиця 19

Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
							30.06.2017/ 30.06.2016		30.06.2018/ 30.06.2017	
	30.06. 2016	30.06. 2017	30.06. 2018	30.06. 2016	30.06. 2017	30.06. 2018	млн. грн.	%	млн. грн.	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	6 417,5	3 849,7	6 246,8	81,8	63,7	76,0	-2 567,8	-40,0	2 397,1	62,3
побутової техніки	1 402,1	2 166,0	1 941,5	17,9	35,8	23,6	763,9	54,5	-224,5	-10,4
автомобілів	6,2	0,1	7,1	0,1	0,0	0,1	-6,1	-98,4	7,0	7 000,0
нерухомості	2,7	0	1,4	0,0	0,00	0,02	-2,7	-99,6	1,4	0,0
іншого майна	13,7	27,3	27,4	0,2	0,5	0,3	13,6	99,3	0,1	0,4
Всього	7 842,2	6 043,2	8 224,1	100,0	100,0	100,0	-1 799,0	-22,9	2 180,9	36,1

За I півріччя 2018 року структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. Водночас, при загальному збільшенні обсягів кредитування (36,1%) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів,

виданих під виробу з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 63,7% до 76,0%), побутової техніки (з 35,8% до 23,6%).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 8.

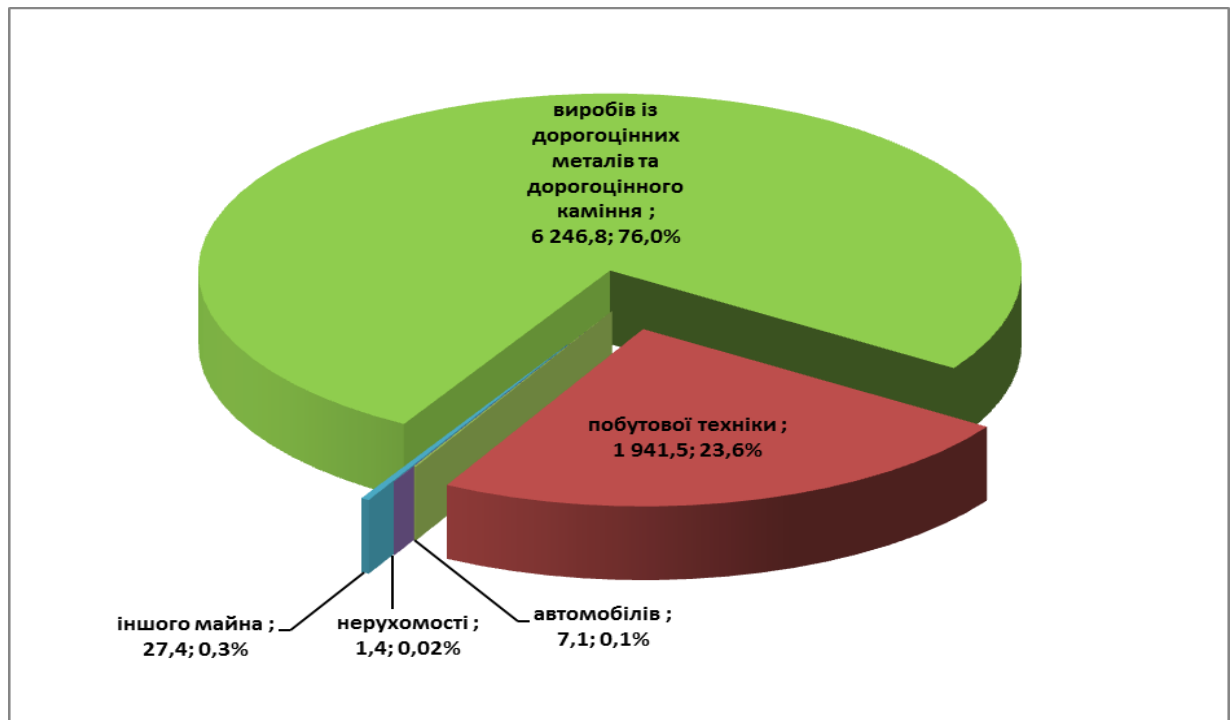

Рис. 8. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 30.06.2018

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння – 76,0 % (6 246,8 млн. грн.). Порівняно з 30.06.2017 даний показник виріс на 62,3 % від загального обсягу виданих кредитів.

Фінансові кредити видані під заставу побутової техніки за I півріччя 2018 року зменшились на 10,4 % (224,5 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом I півріччя 2017 року.

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за I півріччя 2016 – I півріччя 2018 рр. зображено на рис. 9.

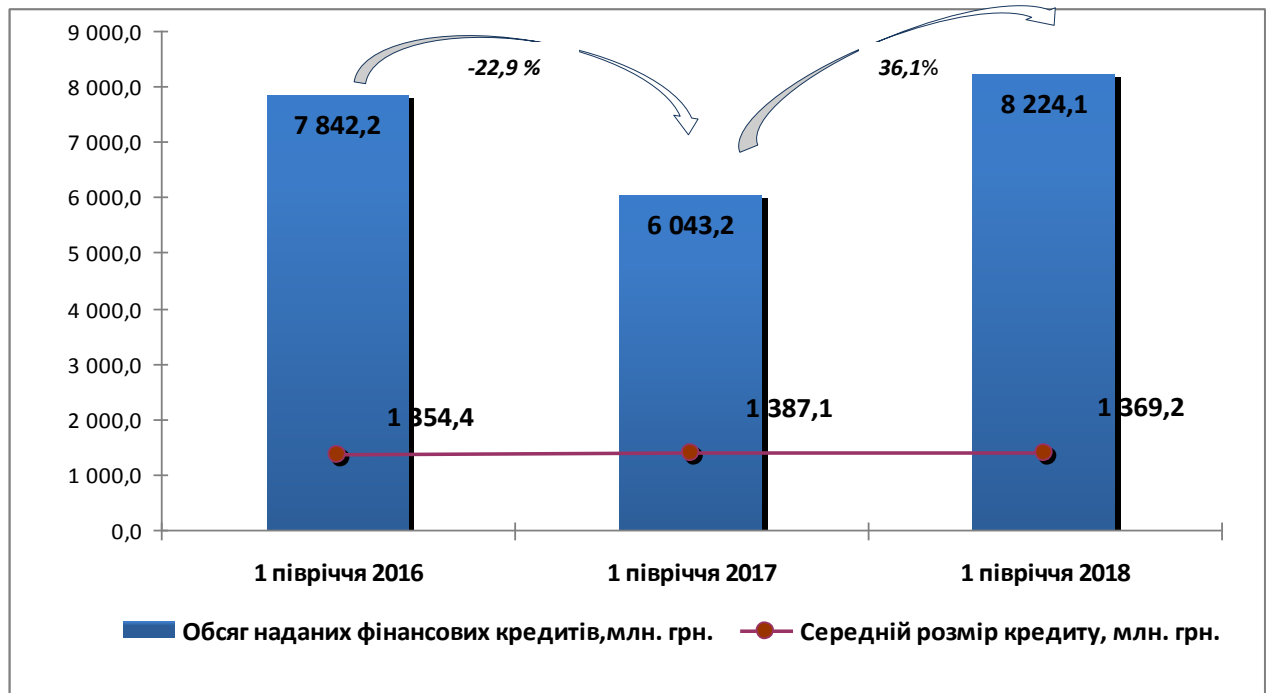

Рис. 9. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за I півріччя 2016 – I півріччя 2018 рр.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб – вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких за I півріччя 2018 року становить 1 369,2 млн. грн..

На фоні зростання обсягу виданих кредитів за I півріччя 2018 року на 36,1% середній розмір кредиту демонструє зменшення на 1,3 %.

Таблиця 20

*Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 30.06.2018*

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	2 356,9	28,7	883,9	22,6
ТОР 5	3 474,4	42,2	1 295,4	33,1
ТОР 10	5 098,6	62,0	2 147,9	54,9
ТОР 50	7 189,8	87,4	3 347,1	85,6
ТОР 100	7 804,2	94,9	3 661,0	93,6
Всього по ринку	8 224,1	100	3 911,0	100

Як свідчать дані таблиці 20 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 94,9 % від загального обсягу кредитів та 93,6 % від загальних активів. При цьому, на частку 3

ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 28,7 % від загального обсягу наданих кредитів і 22,6 % всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 21.

Таблиця 21

Інформація про джерела залучення коштів ломбардами

Показники	Станом на 30.06.2016		Станом на 30.06.2017		Станом на 30.06.2018	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
	Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	180,3	100	178,5	100	169,2
від банків	64,4	35,7	69,2	38,8	56,8	33,6
від юридичних осіб (крім банків)	102,1	56,6	95,5	53,5	101,6	60,0
від фізичних осіб	13,8	7,7	13,8	7,7	10,8	6,4

Дані таблиці 21 свідчать про зменшення загальних обсягів залучених коштів на 5,2 % (на 9,3 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року (до 169,2 млн. грн.).

У господарській діяльності ломбардів зменшується питома вага залучених кредитів від банків на 5,2 в.п. (до 56,8 млн. грн.). Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 6,5 в.п. (до 101,6 млн. грн.). Питома вага залучених коштів від фізичних осіб порівняно з відповідним періодом минулого року зменшилася на 1,3 в.п. (до 10,8 млн. грн.).